

УДК 378.011.3-051:373.3]:004(045)

DOI: 10.12958/2227-2844-2021-8(346)-2-255-264

Єрмоєнко Ольга Анатоліївна,
доктор педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки, психології,
початкової освіти та освітнього менеджменту
Комунального закладу «Харківська
гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради, м. Харків, Україна.
mishola@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0001-8339-3812>

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

На сучасному етапі розвитку суспільства спостерігається неминучий процес цифрової трансформації, який відбувається в усьому світі. Цифрові інновації змінюють наше суспільство, економіку, освіту та пропонують неймовірні можливості, що стимулюють підвищення ефективності в роботі, покращення життя громадян, поліпшення процесів підготовки фахівців освітньої галузі. У Концепції нової української школи одним із ключових компонентів названо «сучасне освітнє середовище, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, освітян, батьків» (Нова українська школа, 2017). Тому оптимізувати освітній процес можна з наскрізним застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій, що суттєво розширяють можливості педагога, підвищують його цифрову культуру, зменшать цифровий розрив між учителем й учнем.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми, засвідчує, що стрімке входження в так зване «digital society» (цифрове суспільство) відбулося внаслідок адаптаційних процесів у суспільстві. Так, зарубіжні науковці П. Прантош та Р. Ейтал стверджують, що цифрове суспільство є прогресивною міждисциплінарною сферою досліджень, яке сформувалося в результаті адаптації, а також інтеграції передових технологій у суспільство, культуру та освіту (Прантош, Ейтал, 2018, с. 6). Важливим є те, що цифрове суспільство залежить від належної співпраці та координації всіх зацікавлених сторін.

Якщо говорити про освітню галузь, то тут найголовнішою проблемою постає, з одного боку, відсутність інфраструктури та належного фінансування процесу цифровізації в закладах освіти, а з іншого – дефіцит кваліфікованих педагогічних кадрів, які вміють та мають можливість систематично використовувати цифрові продукти.

Необхідно підкреслити, що основою цифрового суспільства є саме цифрова грамотність – базова річ, без якої неможливо уявити роботу сучасного фахівця. Тому цифрова грамотність сьогодні стає пріоритетом для вчителя (Іонан, 2021).

Сучасні вчені за останні роки приділили багато уваги питанню діджиталізації в освіті, зокрема формуванню цифрових компетентностей у процесі підготовки вчителів початкової школи. Нам імпонує думка М. Кадемії та М. Косянчук щодо визначення цифрової компетентності як пріоритетного напрямку в підготовці вчителів початкової школи (Кадемія, Косянчук, 2021). Автори зазначають, що саме вчитель початкової школи адаптує дітей до освітнього середовища в умовах інформаційного суспільства, тому подальший розвиток підготовки учителів початкової школи так чи інакше має бути «пов'язаний з дедалі глибшим впровадженням цифрових технологій для розвитку пізнавальної діяльності молодших школярів» (Кадемія, Косянчук, 2021, с. 17).

Подібної думки дотримується колектив дослідників з Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Tavdgiridze, Didmanidze, Sherozia, Khasaia, Kotomenkova, 2020). Науковці стверджують, що здатність до ефективного інтегрування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у процес навчання є важливою компетентністю, яку мають опанувати майбутні вчителі. Відтак використання ІКТ у підготовці студентів з педагогічних спеціальностей напряму впливатиме на якість їхньої майбутньої професійної діяльності. Студенти опановують ІКТ-компетентності під час професійної підготовки через дії та стратегії, що надалі сприятиме підвищенню якості освіти, мотивації учнів та залученню їх до освітнього процесу.

І. Толмачова акцентує важливість сформованості медіакомпетентності в майбутніх учителів початкової школи, що дозволяє вміло користуватися онлайн-сервісами, мобільними додатками, комп'ютерними програмами в процесі викладання окремої дисципліни та адаптуватися до збільшення медіаінформації (Толмачова, 2020).

Науковці Л. Гаврілова, О. Бескорса, О. Ішутіна розробили «цифрове освітнє середовище для професійної підготовки вчителів початкових класів «Початкова школа: навчання впродовж життя» (<http://psll.paradox.dn.ua/>)» (Гаврілова, Бескорса, Ішутіна, 2021, с. 17), що містить відкритий доступ до електронних підручників, наочну демонстрацію, інтерактивні проекти, візуалізацію даних, розробку цифрового сторітелінгу, онлайн-опитування й тестування, систему комунікаційної діяльності в інтернеті: науково-практичні конференції, методичні семінари, практикуми, тренінги тощо.

Дослідники Н. Руденко та Д. Широков (Руденко, Широков, 2020) підтримують необхідність нової організації освітнього процесу, зумовленої сучасними викликами та епідемією Covid-19, шляхом впровадження дистанційного навчання в підготовку вчителів початкової

школи, зокрема збільшення часу на самостійне навчання за допомогою вебквестів та одночасної візуалізації всіх його етапів.

У роботі Л. Шевченко (Шевченко, 2021) запропоновано організувати професійну підготовку вчителів початкової школи із застосуванням хмарних технологій, а саме: «підвищити мотивацію майбутніх учителів до опанування теоретичних знань засобами хмарних технологій; організувати освітню діяльність із використанням дидактичних можливостей хмарних технологій; удосконалити форми, методи і засоби навчання для набуття готовності до використання хмарних технологій у професійній діяльності; оволодіти методикою використання хмарних технологій» (Шевченко, 2021, с. 3).

Викладачі університету Тай Нгуена, які займаються підготовкою вчителів початкових класів, активно застосовують метод проєктного навчання, спрямований на формування самостійних дослідницьких умінь студентів з використанням цифрових технологій та електронних засобів (Bùi Thị Tâm, Dương Giáng Thiên Hương, 2020).

Отже, більшість дослідників відзначає необхідність діджиталізації процесу підготовки вчителів початкової школи та підвищення цифрової компетентності майбутніх учителів засобом цифровізації освітнього середовища. Поширеними засобами цифровізації освітнього контенту є інтернет-портали, мобільні додатки, хмарні технології, онлайн-курси, доступ до цифрових підручників, медіазасоби, вебквести, проєкти тощо.

Проведений аналіз останніх досліджень та публікацій дає підстави стверджувати, що попри велику кількість робіт, присвячених цифровій трансформації в закладах вищої освіти, інформаційній технологізації професійної підготовки фахівців різних галузей, проблема діджиталізації підготовки учителів початкової ланки відкрита для досліджень. Зокрема, поза увагою залишаються деякі аспекти використання цифрових засобів при змішаному форматі підготовки вчителів початкової школи.

Саме тому метою статті є дослідження особливостей діджиталізації процесу підготовки вчителів початкової школи та виокремлення шляхів організації роботи зі студентами з використанням цифрових технологій при змішаній формі навчання.

У роботі було використано загальнотеоретичні методи дослідження: аналіз наукових джерел, аналогії, абстрагування, синтезу й узагальнення, що дозволили здійснити всебічне вивчення та визначення тенденцій і можливостей діджиталізації закладів вищої освіти взагалі та процесу підготовки учителів початкової школи зокрема.

Діджиталізацію розуміємо як процес перетворення інформації в цифровий формат. На сучасному етапі цифрового розвитку вищої освіти спостерігаємо суттєві зміни в традиційних системах підготовки фахівців, пов'язані з процесами адаптації до роботи в умовах пандемії Covid-19 та індивідуалізації освітнього процесу. Переконані в тому, що побудова процесу підготовки вчителів початкової школи з урахуванням індивідуальних особливостей студентів дозволить створити цифрове

освітнє середовище, максимально пристосоване до контингенту студентів, з урахуванням своєрідності їхнього індивідуального розвитку, можливостей, потреб та інтересів.

Необхідно зауважити, що процес підготовки вчителів початкової школи досі наближений до традиційної системи, водночас активно залучаються елементи онлайн-освіти з використанням оцифрованого навчально-інформаційного контенту. Успішність подальшої цифровізації процесу підготовки учителів початкової школи, на наш погляд, залежить від таких умов:

- забезпечення інфраструктури: зв'язок, цифрове обладнання;
- високоякісний навчальний контент;
- цифрова компетентність викладачів та активна позиція щодо використання новітніх ІК-технологій в організації освітнього процесу;
- цифрова компетентність студентів: знання та розуміння сучасних цифрових технологій, наявність розвинутих цифрових навичок.

Діджиталізація процесу підготовки вчителів початкової школи має базуватися на двох нерозривних контентах: концепції навчання та онлайн-методах навчання. У сучасних адаптивних карантинних умовах в Україні, коли діють різні обмеження в кожному регіоні залежно від епідеміологічної ситуації, за основу концепції підготовки учителів початкової школи краще взяти змішану форму навчання.

Змішане навчання (blended learning) є освітньою концепцією, у межах якої студент отримує знання і самостійно, й очно. Такий підхід у навчанні дає можливість контролювати час, місце, темп і шлях вивчення матеріалу. Ця концепція поєднує традиційну систему та сучасну цифрову освіту. Основними елементами моделі змішаного навчання є лекційні та практичні заняття, семінари, практичні завдання, навчальні матеріали (підручники, методичні посібники), онлайн-спілкування (чат, форум, конференція, e-mail), індивідуальні та групові онлайн-проекти, віртуальна класна кімната, аудіо- та відеолекції, анімації тощо (Кривонос, Коротун, 2015).

Адаптивне середовище змішаного навчання можна реалізувати через інноваційний сценарій навчання, який набув широкої популярності завдяки можливостям цифрових інструментів, – модель «перевернутого класу». Її суть полягає в тому, що теоретичний матеріал студенти вивчають самостійно до початку заняття. Такий вибір пояснюється тим, що під час традиційної лекції викладач значну частину часу витрачає на виклад студентам нової інформації. Проте при змішаному навчанні інформативну функцію можна перекласти на комп'ютер. Наприклад, напередодні очного заняття запропонувати студентам переглянути відеолекцію або презентацію, ознайомитися з матеріалом в електронному підручнику, продивитися посилання для отримання додаткової інформації з теми. А на очній зустрічі зосередити основні зусилля на обговоренні складних моментів курсу, відповідях на запитання студентів, застосуванні знань і вмінь у новій ситуації.

У дослідженні С. Сергіс, Д. Г. Семпсон, Л. Пелічіоне (Sergis, Sampson, Pelliccione, 2018) Flipped Classroom Model (далі FCM) модель перевернутого класу розглядалася з точки зору здатності сприяти пізнавальним результатам навчання студентів та загальній мотивації навчального процесу як у дослідницькому, так і в практичному контекстах. Автори підкреслюють, що FCM не лише позитивно впливає на когнітивні результати навчання студентів, але й, що важливіше, на їхні внутрішні диспозиції (рівень задоволеності) та «потреби» в компетентності, самостійності та спорідненості (Єрмоєнко, 2020).

Також під час занять у закладі доцільно використовувати змішане синхронне освітнє середовище, що означає одночасну роботу зі студентами в аудиторії та онлайн-підключення для тих, хто відсутній на занятті, – так звану двосторонню онлайн-конференцію на віддалених сайтах.

На особливу увагу заслуговує організація самостійної роботи студентів з використанням цифрових технологій на очному занятті. Тут пропонується використати методика самоорганізованого освітнього простору, де викладач виконує роль фасилітатора, задаючи студентам «великі питання», які породжують мотивацію до пізнання нової інформації, роботу в командах, формують навички комунікації та презентації, розвивають критичне мислення. Як зазначається в методичних рекомендаціях з використання методики «Самоорганізований навчальний простір», першочерговим завданням фасилітатора є організація групової діяльності. Викладачеві необхідно стежити за груповою динамікою, регламентом навчального заняття, а також сприяти створенню оптимальних умов для навчання. «Тобто, фасилітатор безпосередньо не дає нових знань, а створює ідеальні умови для того, щоб учасники самостійно здобули ці знання» (Методичні рекомендації, 2019). Універсальність цієї методики полягає в тому, що її можна використовувати як на лекційних, так і на практичних або семінарських заняттях.

Пропонуємо ознайомитися з послідовністю організації роботи на занятті:

1. Організаційний момент: пояснення фасилітатором процесу роботи на занятті, розподіл на команди, розміщення за робочими столами з ноутбуками або комп'ютерами (бажана кількість студентів у групі – 4 особи). Витрати часу: 5 хвилин.

2. Визначення правил поведінки на занятті. Наприклад, допускається перехід з однієї групи до іншої або дозволяється пересуватися та дізнаватися, що виявили інші групи, чи мають вони іншу інформацію або подібну для подальшої корекції власної відповіді, можна отримати консультацію іншої групи щодо пошуку інформації тощо. Витрати часу: 5-10 хвилин.

3. Оголошення групам «великого питання» для дослідження. Це може бути як одне питання для всіх груп, так і різні питання для кожної

групи. Сутність великого питання полягає у тому, що воно не має легкої відповіді, а спонукає студентів до глибоких і тривалих розмов. Витрати часу: 5 хвилин.

4. Дослідження: пошук інформації в інтернеті, робота з електронними підручниками, посібниками, нормативними документами, добір й аналіз інформації. Оформлення інформації в мультимедійну презентацію, формування доповіді. Витрати часу: 40 хвилин.

5. Оголошення результатів колективного пошуку. Представлення розробленої мультимедійної презентації групами. Дебати. Зворотний зв'язок. Витрати часу: 20 хвилин.

Такий вид освітньої діяльності доцільно закріпити самостійною роботою студентів у робочих зошитах, де розроблена система завдань та допоміжних матеріалів для асинхронного навчання.

Таким чином, на основі проведеного дослідження з'ясовано, що нагальною потребою часу є цифрові трансформації освіти. При цьому одним з важливих чинників є підвищення цифрової компетентності всіх учасників освітнього процесу. Особливу увагу було зосереджено на діджиталізації процесу підготовки вчителів початкової школи. Практика показала, що оптимізувати освітній процес доцільно за допомогою наповнення освітнього середовища цифровими засобами та технологіями. Унаслідок виконаного дослідження виокремлено шляхи організації роботи зі студентами з використанням цифрових технологій при змішаній формі навчання.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо у вивченні нових технологій для формування цифрової компетентності майбутніх учителів початкової школи.

Список використаної літератури

1. Нова українська школа: Порадник для вчителя. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. **2. Prantosh P., Aithal P. S.** Digital Society: Its Foundation and Towards an Interdisciplinary Field: proceedings of National Conference on Advances in Information Technology, Management, Social Sciences and Education (December 22, 2018), 2018. Pp. 1–6. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3397902. **3. Іонан В.** Як учителям підвищити цифрові компетентності: офіційний сайт НУШ, 2021. URL: <https://nus.org.ua/view/yak-uchytelyam-pidvyshhyty-tsyfrovi-kompetentnosti/> (дата звернення: 05.11.2021). **4. Кадемія М., Косянчук М.** Формування цифрової компетентності майбутніх учителів початкових класів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми.* 2021. Вип. 61. С. 13–19. **5. Tavgiridze L., Didmanidze I., Sherozia N., Khasaia I., Kotomenkova O., Vinogradova A.** The quality of training future teachers in the context of digitalization of education. *Proceedings of the International Scientific Conference – Digital Transformation on Manufacturing, Infrastructure and Service November.*

2020. № 104. Pp. 1–7. DOI: <https://doi.org/10.1145/3446434.3446496>.
- 6. Толмачова І.** Медіа-компетентність майбутніх учителів початкової школи як вимога діджиталізації. *Social and Human Sciences. Polish-Ukrainian scientific journal*. 2020. № 04 (28). URL: https://sp-sciences.io.ua/s2750617/tolmachova_iryana_social_and_human_sciences_poli_shukrainian_scientific_journal_04_28_.
- 7. Гаврілова Л.,** Бескорса О., Ішутіна О. Упровадження цифрового порталу в професійну підготовку вчителів початкових класів. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2021. № 15. С. 12–26. URL: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.15.2021.242999>.
- 8. Руденко Н. М.,** Широков Д. Л. Застосування веб-квест-технології у підготовці майбутніх учителів початкової школи. *Молодий вчений*. 2020. № 10 (86). С. 151–157.
- 9. Шевченко Л.** Перевірка педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів початкової школи до використання хмарних технологій у професійній діяльності. *Trajectoriâ Nauki = Path of Science*. 2020. Vol. 6 (10). DOI: <https://doi.org/10.22178/pos.63-10>.
- 10. Bui Thi Tâm, Dương Giáng Thiên Hương.** Application of Project-Based Learning for Primary School Teachers at Tay Nguyen University – A New Direction in Professional Training at Pedagogy Universities and Colleges. *Education and Awareness of Sustainability*. 2020. DOI: https://doi.org/10.1142/9789811228001_0037.
- 11. Кривонос О.,** Коротун О. Змішане навчання як основа формування ІКТ-компетентності вчителя. *Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. 2015. Вип. 8 (11). С. 19–23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nz_pmfm_2015_8%282%29_6.
- 12. Sergis S.,** Sampson D. G., Pelliccione L. Investigating the impact of Flipped Classroom on students' learning experiences: A Self-Determination Theory approach. *Computers in Human Behavior*. 2018. Vol. 78. Pp. 368–378.
- 13. Yeromenko O.** Adaptive technologies in professional training. *Applied Researches in Technics, Technologies and Education*. 2020. Vol. 8. No. 2. URL: <https://sites.google.com/a/trakia-uni.bg/artte/articles/artte-vol-8-no-2>.
- 14. Методичні** рекомендації з використання методики «Самоорганізований навчальний простір». Київ, 2019. 32 с. URL: https://research.ncl.ac.uk/media/sites/researchwebsites/dare/SOLE%20UKR%20Manual_May%202019.pdf.

References

- 1. Nova** ukrainska shkola: Poradnyk dlia vchytelia [New Ukrainian school: Teacher's guide]. (2017). Kyiv: TOV «Vydavnychiy dim «Pleiady» [in Ukrainian].
- 2. Prantosh, P.,** & Aithal, P. S. (2018). Digital Society: Its Foundation and Towards an Interdisciplinary Field: proceedings of National Conference on Advances in Information Technology, Management, Social Sciences and Education (December 22, 2018). (pp. 1-6). Retrieved from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3397902.
- 3. Ionan, V.** (2021, September 21). Yak uchyteliam pidvyshchyty tsyfrovi kompetentnosti:

ofitsiyni cait NUSh [How to increase digital competencies for teachers: the official website of NUS]. Retrieved from <https://nus.org.ua/view/yak-uchytelyam-pidvyshhyty-tsyfrovi-kompetentnosti/> [in Ukrainian].

4. Kademiia, M., & Kosianchuk, M. (2021). Formuvannia tsyfrovoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv [Formation of digital competence of future primary school teachers]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy – Modern information technologies and innovative teaching methods in training: methodology, theory, experience, problems*, 61, 13-19 [in Ukrainian].

5. Tavdgiridze, L., Didmanidze, I., Sherozia, N., Khasaia, I., Kotomenkova, O., & Vinogradova, A. (2020). The quality of training future teachers in the context of digitalization of education. *Proceedings of the International Scientific Conference – Digital Transformation on Manufacturing, Infrastructure and Service (2020, November)*, 104, 1-7. DOI: <https://doi.org/10.1145/3446434.3446496>.

6. Tolmachova, I. (2020). Mediakompetentnist maibutnikh uchyteliv pochatkovoï shkoly yak vymoha didzhytalizatsii [Media competence of future primary school teachers as a requirement of digitalization]. *Social and Human Sciences. Polish-Ukrainian scientific journal*, 04 (28). Retrieved from https://sp-sciences.io.ua/s2750617/tolmachova_iryana._social_and_human_sciences._polishukrainian_scientific_journal_04_28_ [in Ukrainian].

7. Havrilova, L., Beskorsa, O., & Ishutina, O. (2021). Uprovadzhennia tsyfrovoho portalu v profesiinu pidhotovku vchyteliv pochatkovykh klasiv [Introduction of digital portal in professional training of primary school teachers.]. *Profesionalizm pedahoha: teoretychni y metodychni aspekty – Teacher professionalism: theoretical and methodological aspects*, 15, 12-26. DOI: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.15.2021.242999> [in Ukrainian].

8. Rudenko, N. M., & Shyrovkov, D. L. (2020). Zastosuvannia veb-kvest-tekhonolohii u pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv pochatkovoï shkoly [Application of web-quest technology in the training of future primary school teachers]. *Molodyi vchenyi – A young scientist*, 10 (86), 151-157. [in Ukrainian].

9. Shevchenko, L. (2020). Perevirka pedahohichnykh umov formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv pochatkovoï shkoly do vykorystannia khmarnykh tekhnolohii u profesiinii diialnosti [Checking the pedagogical conditions for the formation of readiness of future primary school teachers to use cloud technologies in professional activities]. *Traektoriâ Nauki – Path of Science*, 6 (10). DOI: <https://doi.org/10.22178/pos.63-10> [in Ukrainian].

10. Bùi Thị Tâm, & Dương Giáng Thiên Hương. (2020). Application of Project-Based Learning for Primary School Teachers at Tay Nguyen University – A New Direction in Professional Training at Pedagogy Universities and Colleges. *Education and Awareness of Sustainability*. DOI: https://doi.org/10.1142/9789811228001_0037.

11. Kryvonos, O., & Korotun, O. (2015). Zmishane navchannia yak osnova formuvannia IKT-kompetentnosti vchytelia [Blended learning as a basis for the formation of ICT competence of teachers]. *Naukovi zapysky Serii: Problemy metodyky fizyko-*

matematychnoi i tekhnolohichnoi osvity – Scientific notes Series: Problems of methods of physical-mathematical and technological education, 8 (11), 19-23. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/nz_pmfm_2015_8%282%29__6 [in Ukrainian].

12. Sergis, S., Sampson, D. G., & Pelliccione, L. (2018). Investigating the impact of Flipped Classroom on students' learning experiences: A Self-Determination Theory approach. *Computers in Human Behavior*, 78, 368-378.

13. Yeromenko, O. (2020) Adaptive technologies in professional training. *Applied Researches in Technics, Technologies and Education*, 8 (2), 150-156. Retrieved from <https://sites.google.com/a/trakia-uni.bg/artte/articles/artte-vol-8-no-2>.

14. Metodychni rekomendatsii z vykorystannia metodyky «Samoorganizovanyi navchalnyi prostir» [Methodical recommendations on the use of the method «Self-organized learning space»]. (2019). Kyiv. Retrieved from https://research.ncl.ac.uk/media/sites/researchwebsites/dare/SOLE%20UKR%20Manual_May%202019.pdf [in Ukrainian].

Єрмоєнко О. А. Діджиталізація процесу підготовки вчителів початкової школи

Статтю присвячено проблемі впровадження цифрових інновацій у процес підготовки вчителів початкової школи. Розкрито особливості діджиталізації освітнього процесу, зосереджено увагу на формуванні цифрових компетентностей майбутніх учителів початкової школи, виокремлено шляхи організації роботи зі студентами з використанням цифрових технологій при змішаній формі навчання. Розглянуто освітню концепцію змішаного навчання, модель «перевернутого класу», використання змішаного синхронного освітнього середовища та методик самоорганізованого освітнього простору для організації самостійної роботи студентів. Подано умови подальшої цифровізації процесу підготовки вчителів початкової школи.

Ключові слова: діджиталізація, цифрові компетентності, змішане навчання, підготовка, учитель початкової школи.

Еременко О. А. Диджитализация процесса подготовки учителей начальной школы

Статья посвящена проблеме внедрения цифровых инноваций в процесс подготовки учителей начальной школы. Раскрыты особенности диджитализации образовательного процесса, подчеркнута необходимость формирования у учителей цифровых компетентностей, выделены способы организации работы студентов с использованием цифровых технологий при смешанной форме обучения. Рассмотрены образовательная концепция смешанного обучения, модель перевернутого класса, использование смешанной синхронной образовательной среды, методика самоорганизованного образовательного пространства. Представлены условия дальнейшей цифровизации процесса подготовки учителей начальной школы.

Ключевые слова: диджитализация, цифровые компетентности, смешанное обучение, подготовка, учитель начальной школы.

Yeromenko O. Digitization of the process of primary school teacher training

The paper deals with the issue of introducing digital innovations in the process of training primary school teachers. It has been identified that digital literacy is becoming a priority for teachers today, therefore particular attention in the training of primary school teachers should be focused on the formation of digital competencies. The paper describes the peculiarities of digitization of the process of training primary school teachers and identifies ways to organize work with students using digital tools and technologies within blended learning. The educational concept of blended learning has been considered. Emphasis has been placed on the implementation of the «flipped classroom» model, using a mixed synchronous educational environment, which means simultaneous work with students in the classroom and online connection for those who cannot be present in the classroom. It has been proposed by the author to use the method of self-organized educational space for the organization of students' independent work with the use of digital technologies in face-to-face classes. It has been stressed that the teacher under such an arrangement of training plays the role of facilitator, whose primary task is to organize group activities. The conditions which determine the success of further digitalization of the process of primary school teacher training have been presented.

Key words: digitalization, digital competencies, blended learning, training, primary school teacher.

Стаття надійшла до редакції 28.10.2021 р.

Прийнято до друку 26.11.2021 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Ваховський Л. Ц.